

Boðskapur ST-aðalskrivarans

Sunnudagin var ST-dagur. Liðin eru 26 ár síðani felagsskapurin varð settur á stovn. Í hesum sambandi sendi ST-aðalskrivarin U Thant út henda boðskap:

Á hesum degi fyrri 26 árum síðani var felagsskapurin Sam eindu Tjóðir stovnaður og byrjaði at virka.

Í dag — eina fjórðingsöld seinni — er heimfelagsskapurin og undirdeildir hansara víðurkender sum amboð, ið ikki kann verast fyrriuttan á o at siga øllum okjum. Amboð, sum eru bundnir saman í strið

num fyrri tilveruni, fyrri friði og framlopum á okkara klótu.

Til tíðir hava vit verið vónsviknir, hava verið við undirlutan og farið skeivir í striðnum at byggja upp ein betri heim. Hetta kundi altíð væntast, men viljin og trúgvn á virðini av einum altjóða samstarvi er ikki farin fyrri skeyti. Mannaættin hevur vunnið á fleiri torførum tíðarskeiðum, betri enn fleiri av okkum høvdu torað at vænta, tá vit tóku fyrstu stigini til stovnan av einum felagsskapi. Um ein leggur sær í geyma hvussu nær

hevur mangan verið samanbrestur millum fleiri lond má sigast, at ST-stovnurin ikki havur roynst illa sum semingsmaður. Tað, sum tað nú snýr seg um, er framtíðin.

Í teimum seinastu árunum av stjórnartíð minni hevur tað sæð út sum linni er komin í heimsviðurskiftini, og tekin eru til, at fleiri lond ganga burtur frá isolatiónspolitikki sínum og fríðar vilja arbeiða til gagns fyrri heildina.

Tað er vitaleyst hvørt ár at nýta 200 miljardir til hernaðarendamál. Henda peningangod er eins stór og smlaðu imttokurnar hjá u-londum, ella tað øll lond tilsamans nýta til heilsu- og undirvísingarendamál.

Tað er ikki longur nakar ivi um, at tað er neyðugt at berjast móti neyðini sum valdar nógvastaðni, at skipa fyrri rættvisum friði, og fyrri á jargu jorðini, luftini og havinum móti dálking.

Er tað møguligt, at kappdubbingin millum londini einaferð verður at steðga? Er tað møguligt at fólkinu í samarbeiði fara at loysa teir spurningar í tiltrúgv og vinarlagi hvørt við annað?

Eg hugsi tað, eg vóni tað, eg biði til at tað fer at vera so.

U Thant

Tað er skylda hjá einum og hvørjum mannabarni at verja og fjálga um tað spirandi samarbeiðið millum lond.

Eg fari at nýta høvi til at takka øllum teimum kring allan heim sum hva hjálpt og stuðlað ST. Teirra moralski stuðul og teirra mongu praktisku uppskot hava verið mærl til mikla hjálp tey seinastu tiggju árinu.

EDV operatørur

Vit sóknast eftir einum 20—30 ára gomlum manni at arbeiða við okkara EDV tól.

Fyrirmin hevur ein við real- ella studentsprógv, góðum kunneleika í enskum og møguliga eini handilsútbúgving.

Bert skrivlig umsókn við avriti av prógvum og møguligum viðmælum av áðurverandi stórvum, verða svarað upp á.

pf Data

J. Bronsgøta 27.

Spinnið í Gøtu

tygum fáa gott tógv, og skjóta avgreiðslu.

Vit keypa óvaskaða og vaskaða ull og selja øll sløg av føroyskum tógvi.

TØTINGARVIRKIÐ

v/ Ólavur Gregersen — tlf. 20 í Gøtu

Framhald frá 3. síðu. (1)

Nakað fyrri júl í 1940 byrjaðu arbeiðararnir á Strøndum at byggja eingilskmonnum barakkir og at stoypa grundarlag fyrri kanónum, sum eingilskmenninir so stillaðu upp. Við Glyvvar og á Skála vórðu sam tíðis uppsettar luftkanónir, somuleiðis í Söldarfirði, og nakrar barakkir vóru gjordar til teir menninar, sum skuldu passa kanónirnar. Úti á Toftum byrjaðu teir um somu tíð at gera barakkir og seta kanónir upp. Umframt tær stórar kanónir, høvdu teir tær luftkanónir og maskinbyrsustøðir. Einum vanda máttu teir royna at byrgja fyrri eisini, og teir settu til try stór kavbátagnortvortur um Skálafjørðin, og fjórðurin kundi nú kallast ein røtt krigshavn.

Ein stórus tangabátur kom fullur av olju og legði seg inni fyrri Skála, og herskip komu so inn á Skálafjørðin at fáa sær olju ístaðin fyrri at fara til Onglands.

Tá týskararnir fingi snevlin av, at eingilskmenninir goymdu olju inni á Skálafjørðinum, sendu teir beinan vegin flugvarararar higar. Hesi loftálop byrjaðu fyrst í 1941. Teir fyrstu mánaðirnar var týskur flugvari næstan hvønn dag. Nógvar bumbur eru niðurstastaðar; men eingin gjordi nakran skaða.

Hin 21. februar 1941 kom eitt týskt flogfar flugvandi norður eftir Tangafirði, norður um Strandaflall; og vendi suður yvir aftur og stoytti seg á høvðið niður yvir Strendur;

men eingilskmenninir skutu so nógvar har, at hann gjordi einki, men helt yvir móti Toftum. Har fekk hann tó eina so heita móttøku, at hann bert kastaði sær og helt leiðina eystur millum Stong og Eystnes. Tá hann kom eystur fyrri Eystnes tveitti hann nakrar bumbur. Komin norður yvir Syðrugøtu dalaði hann knappliga niður og setti seg á sjógvin. Syðrugøtumenn ringdu til sýslumannin og spurdu, hvat teir skuldu gera. Hann bað teir royna at bjarga mannigini. Teir so gjørdur. Tá báturin nú kom at landi, stóð ein Eingilskmaður á brúnni fyrri teimum. Týskararnir blivu so bodnir til hús og fingi kaffi at drekka. Nakað seinni komu nakrir eingilskir officerar við bili, og teir fóru avstað við Týskarunum. Piloturin greiddi frá, at flogfarið fyrst var rakt nakað meint á Havnini, og tá hann so kom inn á Skálafjørðin, varð hann raktur í annan motorin, sum kom í ólag. Flogfarið sjálv varð tikið upp aftur og ført til Onglands. Á hjólinum vóru Dunlop dekk. — Henda sama dagin vóru fleiri aðrir týskir flugvararar yvir Skálafjørðinum og kastaðu bumbur, sum tó allar fóru í sjógvin uttan at gera skaða.

Soleiðis gekk nú várið. Flugvararar vóru altíð av og á. Nógvar bumbur vórðu tveittar, men skaði var orgin.

Ein sunnudag seinnapartin hoyrdist eitt flogfar. Eingilskmenninir leypa til kanónirnar, og nú sæst flugvarin so høg upp, at kanónirnar ikki bera. Flugvarin flýgur so inn yvir

Skálafjørðin, stoytir seg á høvðið, sleppur bumbunum og hvørur eystur í hav. Bumburnar komu í hagan omanfyri bogarðarnar í Söldarfirði. Nakrir rútur brotnaðu í einum húsum, annars hendi onginn skaði.

19. august var hvalabáturin »Heykur« á veg av Havnini inn á Skálafjørðin. Komin nakað norður í Nólsoyarfjørð, varð hann álopinn av einum týskum flugvara, sum fyrst kastaði bumbur uttan at raka. Har aftrat skjeyt hann við maskinbyrsunum, og her var hann meira beinrakinn, tí hann skjeyt fleiri kúlur tvortur gjøgnum skorsteinin, skiparakamarið og brúnna, har millum annað kumpassin varð knasað. Tó hendi tó onginn mannskaði. Flugvarin rýmdi uttan at kasta fleiri bumbur.

Leygardagin 25. oktober kom ein armeraður eingilskur trolari inn eftir Skálafjørðinum. Tá hann er komin inn móti Saltnesi, verður varskógvað frá flugvara á Skála. Hann kom knappliga undan Strandarfjallinum og legði eftir trolaranum. Nú byrjaði eitt raðuligt skjótari. Av tí, at flugvarin var so lágt, regnaði tað við grannatsplintrum frá trolaranum. Ein gamal maður stóð og eygleiddi flugvaran. Knappliga hoyrir hann ein raðuligan brest og merkir ein sviða yvir eygunum. Hann tekur hondina upp fyrri pannuna og fær blóð á hana. Ein granat er brostin í bókkinum oman fyrri húsini, og splintrini hava brotið eina rúgvu av holum í kledningin á húsum. Maðurin mátti fa-

ra til læknan. Ein abbadóttir hansara var eisini særð av einum splintr. Flugvarin fleg yvir trolaranum og slepti tveimum bumbum sum vóru ógvuliga nær; men trolarin fekk ongan skaða.

17. desember vildi so illa til, at ein týskur flugvari kom inn yvir Skálafjørðin, meðan Tróndur lá fullur av ferðafólki við brúnna í Söldarfirði. Flugvarin tveitti fyra bumbur; men teir komu allar á sjógvin uttan at gera nakran skaða.

Umframt hesi álop, sum her eru nevnd dagsstent, vóru altíð flugvarar av og á, men allar bumburnar fóru á sjógvin.

Ein hópur av svenskum og finskum damparum vóru inni á fjórðinum alt árið igjøgnum til granskningar.

So kom hetta árið at enda og 1942 byrjaði. Seint um várið kom ein týskur flugvari og kastaði nakrar bumbur niður eftir oljubátinum. Tær gjørdur ongan skaða. Tá hann hevði kastað tær, fleg hann við fullari ferð eystur um Lambareidi. Her tók hann at skjóta við maskinbyrsunum oman gjøgnum bygdina í Lamba. Flugvarin fleg so víðari út yvir víkina og skjeyt eftir einkultum bátum, ið lógu og tóku upp sildagorn. Tibetur varð onki menniskja serti.

Flugvararar vóru so av og á alt summarið, men skaði var onginn av bumbunum. Seint um heystið kom ein týskur flugvari eystan eftir og stoytti seg niður yvir oljubátin. Samstundis sum hann kastaði bumburnar, skjeyt hann við

maskinbyrsunum. Bumburnar fóru á sjógvin og gjørdur ongan skaða, men ein maður á damparanum varð dripin av einari kúlu. Flugvarin fleg so út við Strandalandinum so lágt at Eingilskmenninir ikki fingi skotið fyrri húsum. Hann fleg so tvortur yvir teim føroysku skipunum, ið lógu fyrri teymi, og skjeyt niður yvir tey. Tey fingi tó ikki stórvægis skaða. So fleg hann út móti Toftum, tók seg upp um Tofta vatnið og hvarv eystur eftir.

Nú fóru loftálopinu at vera færri og færri, og at endanum doydu tey heilt burtur. Tilsamans eru kastaðar um 70 bumbur á Skálafjørðinum; men ikki ein av teim øllum somlum gjordi skaða burtur-sæð frá nøkrum rútum.

Seinast í krignum vóru eisini triggir stórir oljutangar bygdar í Söldarfirði soleiðis, at teir nú kundu goyma nógvar meira olju enn áður.

Nakað aftaná at friðurin var komin, kom ein litil dampari og tók kavbátagnirni upp. Eingilskmenninir á Strøndum rýmdu nú skjótt. Teir tóku luftkanónirnar — tó ikki raketkanónirnar — og hinar kanónirnar við sær, somuleiðis ravnagnsmotorarnar og borðini. Barakkirnar og cementhúsinu blivu seld við auktion.

So vóru Eingilskmenninir farnir og eftir stóðu bert barakkirnar og tað, teir høvdu stoypt. Hetta vil standa til minnis um ta tíð, tá Føroyar vóru hersettar av Eingilskmonnum.